

Cibernetică Economică II

Seminar IV

22 martie 2004

Problema 1

Modelul continuu al unei economii cu trei sectoare este:

$$\begin{aligned}C(t) &= 15 + 0.75Y^d(t) \\ Y^d(t) &= Y(t) - T(t) \\ T(t) &= 0.25Y(t) \\ I(t) &= 10 - 1.525r(t) \\ G &= 25 \\ D(t) &= C(t) + I(t) + G \\ \dot{Y}(t) &= 0.05[D(t) - Y(t)] \\ M^d(t) &= 0.25Y(t) - 0.5r(t) \\ M^s(t) &= 8 \\ \dot{r}(t) &= 0.8[M^d(t) - M^s(t)]\end{aligned}$$

1. Să se determine valoarea de echilibru inițial (Y^*, r^*) și să se construiască traiectoriile de evoluție ale economiei în condițiile apariției următoarelor evenimente:
  - a. O scădere a ofertei de bani de la 8 la 5 u.m.
  - b. O scădere a investițiilor autonome de la 10 la 5 u.m.
  - c. O creștere în economisirea națională ce determină o scădere a consumului autonom de la 15 la 12 u.m.
  - d. O creștere a ratei fiscalității de la 25% la 28%.
2. Să se construiască în spațiul (Y, r) o diagramă reprezentând mulțimea traiectoriilor posibile pentru economia considerată în fiecare dintre următoarele situații:
  - a. Scăderea cheltuielilor guvernamentale G .
  - b. Scăderea ofertei de bani M^s .
  - c. Creșterea taxelor T .
  - d. Creșterea simultană a cheltuielilor guvernamentale și a ofertei de bani.
  - e. Creșterea ofertei de bani concomitent cu o reducere a taxelor.

Problema 2

Se consideră o economie cu trei sectoare al cărei model dinamic discret este:

$$\begin{aligned}C_t &= 20 + 0.8Y_{t-1}^d \\Y_t^d &= Y_t - T_t \\T_t &= 5 + 0.25Y_t \\I_t &= 20 - 2r_t \\G &= 50 \\D_t &= C_t + I_t + G \\\Delta Y_t &= 0.05[D_t - Y_t] \\M_t^d &= 10 + 0.25Y_t - 0.5r_t \\M_t^s &= 55 \\\Delta r_t &= 0.8[M_t^d - M_t^s]\end{aligned}$$

unde $\Delta Y_t \cong Y_{t+1} - Y_t$ și $\Delta r_t \cong r_{t+1} - r_t$.

1. Să se determine nivelul de echilibru (Y^*, r^*) al economiei considerate.
2. Care sunt ecuațiile de dinamică pentru Y și pentru r .
3. Reprezentați traiectoria de evoluție a economiei rezultată dintr-o scădere a ofertei de bani la 53.6 u.m în a doua perioadă, considerând că Y și r rămân la valorile lor de echilibru în perioadele 0 și 1.
4. Cum se vor modifica valorile de echilibru ale lui Y și r , respectiv traiectoria de evoluție a economiei ca urmare a producerii următoarelor evenimente (disjuncte):
  - a. O scădere a lui G de la 50 la 46.5 u.m în a doua perioadă.
  - b. O creștere a lui G de la 50 la 55 u.m și o creștere a lui M^s de la 55 la 57.6 u.m, ambele în a doua perioadă.

Problema 3

Modelul continuu al unei economii cu trei sectoare în formă generală este:

$$\begin{aligned}C(t) &= a + bY^d(t) \\Y^d(t) &= Y(t) - T(t) \\T(t) &= d + \tau Y(t) \\I(t) &= f - hr(t) \\G(t) &= g \\D(t) &= C(t) + I(t) + G(t) \\\dot{Y}(t) &= \alpha[D(t) - Y(t)] \\M^d(t) &= m_0 + mY(t) - ur(t) \\M^s(t) &= M \\\dot{r}(t) &= \beta[M^d(t) - M^s(t)]\end{aligned}$$

1. Considerând că variabilele endogene sunt $C(t), Y^d(t), T(t), I(t), D(t), M^d(t), r(t)$ și $Y(t)$ și variabilele exogene sunt $G(t), M^s(t)$ să se determine forma coeficienților care exprimă legătura dintre variabilele endogene și cele exogene.

2. Utilizând valorile coeficienților și parametrilor corespunzători din problema 1 să se determine ecuațiile de dinamică ale lui $Y(t)$ și $r(t)$ corespunzătoare și să se aducă la o formă discretă.

3. Pentru $\alpha = 0.05$ și $\beta = 0.8$ să se determine punctul de echilibru economic (Y^*, r^*) . Cum se modifică acest echilibru dacă $\alpha = \beta = 0.5$?

4. Într-un sistem de coordonate (Y, r) să se reprezinte cele două izocline corespunzătoare stării staționare ($\dot{Y} = 0, \dot{r} = 0$) și în fiecare cadran astfel format să se indice prin vectori de direcție mișcarea traiectoriilor de evoluție ale lui $Y(t)$ și respectiv $r(t)$ care vor trece prin cadranul respectiv.

Problema 4

O economie deschisă este descrisă de următorul model dinamic continuu:

$$\begin{aligned} C(t) &= 20 + 0.8Y^d(t) \\ Y^d(t) &= Y(t) - T(t) \\ T(t) &= 5 + 0.25Y(t) \\ I(t) &= 20 - 2r(t) \\ G(t) &= 50 \\ NX(t) &= 10 - 0.2e(t) \\ FFI(t) &= 50 + 0.005r(t) \\ D(t) &= C(t) + I(t) + G(t) + NX(t) + FFI(t) \\ \dot{Y}(t) &= 0.05[D(t) - Y(t)] \\ M^d(t) &= 10 + 0.25Y(t) - 0.5r(t) \\ M^s(t) &= 55 \\ \dot{r}(t) &= 0.8[M^d(t) - M^s(t)] \\ \dot{e}(t) &= 0.5[NX(t) - FFI(t)] \end{aligned}$$

unde NX = exporturi nete, FFI = fluxul de fonduri internaționale.

1. Să se determine valoarea multiplicatorului static precum și coordonatele punctului de echilibru (Y^*, r^*, e^*) .

2. Să se scrie în formă matricială relațiile de dinamică ale modelului considerând ca mărimi de control G și M^s .

3. Să se analizeze stabilitatea soluției sistemului de la punctul 2 și să se scrie forma generală a soluției.

4. Pentru $t = 0 \dots 4$ să se calculeze valorile lui $Y(t), r(t)$ și $e(t)$.

5. Ce modificări vor suferi valorile calculate la punctul 4 dacă are loc unul dintre următoarele evenimente:

- O creștere a cheltuielilor guvernamentale G cu 10 u.m.
- O scădere a ofertei de bani M^s cu 5 u.m.
- O scădere a lui G cu 10 u.m și o creștere a lui M^s cu 5 u.m.

Problema 5

O economie deschisă este descrisă de următorul model dinamic discret:

$$\begin{aligned}C_t &= C_0 + bY_t^d \\ Y_t^d &= Y_t - T_t \\ T_t &= T_0 + \tau Y_t \\ I_t &= I_0 - hr(t) \\ G_t &= G_0 \\ NX_t &= NX_0 - ne_t \\ FFI_t &= FFI_0 + fr(t) \\ D_t &= C_t + I_t + G_t + NX_t + FFI_t \\ \Delta Y_t &= \alpha[D_t - Y_t] \\ M_t^d &= M_0 + mY_t - qr(t) \\ M^s(t) &= M \\ \Delta r_t &= \beta(M_t^d - M_t^s) \\ \Delta e_t &= \gamma(NX_t - FFI_t)\end{aligned}$$

1. Determinați relațiile de dinamică (în formă recursivă) ale lui Y_t, r_t, e_t .
2. Considerând economia în stare staționară ($\Delta Y_t = \Delta r_t = \Delta e_t = 0$) să se determine forma multiplicatorului venitului k_y asociat modelului precum și sistemul algebric a cărui soluție este punctul de echilibru (Y^*, r^*, e^*).
3. Să se stabilească relațiile de legătură (conexiune cauzală) dintre variabilele endogene ale modelului și cele exogene utilizând multiplicatorul k_y determinat la punctul 2.
4. Considerând (Y, r, e) variabile de stare, să se scrie o relație de dinamică în formă matricială și să se deducă forma generală a soluției acesteia.
5. Să se determine condițiile de stabilitate ale soluției de la punctul 4.